

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Assertiones Philosophicæ Fusius Deductæ Philosophiæ
Peripateticæ communioris Epitomen exhibentes**

Leuren, Peter

Coloniae Agrippinae, 1681

Dissertatio Qvarta De Deo & Angelis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-71607](#)

DISSERTATIO QVARTA

De Deo & Angelis.

I. **A**ngelos dari, etsi de fide sit, ratione tamen naturali ad summum probabiliter solum suaderi potest ex mirabilibus energumenorum effectibus, quamvis & hi animabus separatis adscribi possent. Definatur Angelus, quod fit *substantia spiritualis* (id est, incorporea & immaterialis) *completa simplex* (unde tamē non dicetur actus purus; etsi enim integraliter & essentialiter fit incompositus, datur tamen in eo compositio ex *subjecto* & *accidentibus*, nimirum ubicatione, cognitione, gratia &c. imò ex natura & subsistentia) *intellectiva* (radix enim intellecti virtatis juxta D. Thom. est *spiritualitas*) *ex natura sua incorruptibilis*.

II. Non repugnant Angeli specie inter se distincti; non enim videtur Deus minus communicativus sui in ratione spiritus, quam in ratione corporis, quorum plurima specie distinguuntur. Imò dari de defacto plures sic distinctos, suadetur ex potentiae & eminente inter dæmones diversitate, utpote quæ

nequè à majore gratia, quâ spoliati sunt, nequè à malitia, quæ vires augere nequit, nequè oriri potest à libera electione; quomodò enim hi spiritus superbi se uni è suis liberè subdidissent? Falsum autem est, quod opponit Pallav. ens sortiri speciem à præcipuo prædicato, quod in omnibus Angelis idem est, nempe *intellectivum*; *sensivum* namque in brutis est prædicatum præcipuum, à quotanien non specificatur equus. Si addas: prædicatum differentiale in brutis esse præcipuum, idem dic de Angelis, inter quos unus ab altero non differet per *Tho* *intellectivum*, sed per exigentiam magis clararum & universalium specierum. Nequè repugnat Angeli solo numero inter se distincti; ens enim finitum non involvit prædicatum essentiale, vi cuius repugnet, illi coexistere aliud simile: ab altera quoquè parte participabilitas Dei exhausta non est per unum tale individuum. Falsum itaque est illud Thomist. *materia sigillata* (id est determinata per quantitatem aliaque accidentia, quali carent Angelis,) sola est principium individuationis, ut patet in duabus cognitionibus, duabus quantitatibus &c. solo numero inter se distinctis absque

absque hac sigillatione. Quod autem aliqui de facto sic solum inter se distinguantur, suadetur ex eo, quod alias dicendae sint innumeræ species integræ horum spirituum perisse in æternum; quod de divina bonitate præsumendum non est, quæ ne quidem permisit unam speciem hominis totam perire.

III. Intellectus Angelicus non est distinctus à substantia Angeli. Objecta præsentia naturalia cognoscunt Angeli intuitivè. Futura necessaria cognoscunt naturaliter certitudine tantum physica & abstractivè in causis, cum quibus necessariam habent cōnexiōnem. Futura liberè per vires naturæ non cognoscunt certò (neque enim ea in se cognoscunt, quia eorum utpote rerum nondum existentium species iis sunt indebitæ, neque in eorum causis liberis, utpote ad ea indifferētibus) sed connaturaliter tantum & probabiliter longâ docti experienciâ. Secreta cordium, & ea, ex quibus in eorum notitiam facile devenire possent, non norunt, nisi ad elicentis vel habentis beneplacitum; exigit enim agens intellectuale dominium peculiare physicum & morale in suos actus liberos, ita ut eorum exercituum, & usus fructus neque

u 4 physi-

physicè, neq; moraliter queat impediri, quod fieret, si aliis paterent. Unde sunt hæc secreta intra objectū quidem naturale, id est, nō supernaturale intellectus angelici, nō verò intra objectū naturale, id est, cuius species eis debentur. Ens quò ad substantiam supernaturale nullum intuitivè cognoscunt naturaliter.

IV. Ad res à se distantes, sive materiales, sive eæ sint spirituales, cognoscendas egent speciebus; cōpleri enim nequit eorum intellectus per objectum materiale, utpote improportionatum, neq; per spirituale distans, cùm illud nequeat agere in distans. Ad objecta tamen sibi præsentia unitivè, sive per identificationem V.G. se ipsum, suas species, volitiones cognoscendas egere non videtur speciebus; secus est de aliis intimè præsentibus v.g. alio Angelo, anima rationali &c. nō videtur enim hæc objecta per solam præsentiam localem satis subordinari potentiaz, ut cum ea cōstituant unum agens adæquatum.

V. Species impressæ infunduntur Angelis, producunturq; à solo Deo: rerum naturallium quidem ad exigētiam Angelorum (quæ species tamen ideo non sunt supernaturales) alias nihil præter sibi intimè præsens cognos-

ceret

ceret Angelus , cùm objectum distans per medium corporeum nequeat producere ipsam spiritualem ; neq; etiam emanet ab ipsa Angeli substantia, utpote indifferente ad hoc potius , quām illud cognoscendum ; Accidens autem connaturaliter debitum illud emanatur ab essentia , quod est terminus exigentiae magis determinatae.

VI. Species mundi hujus visibilis omniumq; rerum in eo primò conditarum infusæ eis fuerunt sub initium creationis. Rerum vero aliarum naturalium species infunduntur illis tunc , quando haec intra sphæram cuiusq; objectivam incipiunt existere ; tunc enim producuntur haec species ad exigentiam naturæ à Deo vices objecti supplente , quando ab objecto fuissent , productæ , sed ab eo non nisi existente (objectum enim non existens non habet motivā intelligibilitatem) & quidem intra certam sphæram producuntur. Secretorū mentaliū species tunc illis infunduntur , quādo ea ab iis sciri volunt causæ secundæ intellectuales. Porro sūt haec species magis minusve perfectæ , id est , claræ & universales , seu plurium objectorū distinctè repræsentativæ , pro majore minoreve Angelorū specifica perfectione.

VII. Locutio angelica consistit formaliter in illa volitione, quâ loquens vult, ut objectū à se hoc vel illo modo cognitū alteri suo nomine innotescat; locutio enim cōsistit in ea actione, quâ positâ ex parte loquentis necessariò producuntur in audiēte species repræsentantes objectū ut cognitum à loquente, & volitum ab hoc manifestari. Ad exigētiam itaq; hujus volitionis Deus infundit audiēti Angelo species; sicq; adhuc unus loquitur alteri physicè, quatenus hanc volitionem physicè producit. Porrò probabile est, hāc quoq; locutionem determinatā habere sphæram. De voluntate Angelica, utpote potissimū actus meritorios & demeritorios cōplete te **I** heologi.

VIII. Potest naturaliter Angelus per mutationē instantaneā ex loco adæquato se movere ad proximū adæquatū v.g. potest in instante eodē extrinsecè desinere esse in leuca A, & intrinsecè incipere esse in leuca B; potest enim ubicatio angelica, utpote indivisibilis, & nō habēs contrariū, tota simul incipere vel desinere. Non potest tamē in instante transire ad locum distātem per mediū sibi adæquatum, ne, si in instāte à leuca A per leucam B transiret ad leucā C, naturaliter esset simul in pluribus

bus locis adæquatis. Similiter naturaliter trā-
sire nō potest ab uno ad aliū locum sine tran-
sito medio nō comunicāte ; posset enim aliās
in instantē locare se in loco quocunq; dissito,
cūm potentia loco motiva vires in medio nō
exhauriret. Potest nihilominus pro libertate
sua priūs deferere partem loci sui adæquati,
quām totū, cūm totus sit in toto, & totus in
qualibet loci parte: ut & propter eandē ratio-
nē pro libitu suo nunc majorem, nūc minorē
locum intra sphærā suā p̄äsentiaē occupare.
Ad existēdum in loco determinatur per ubi-
cationem sibi superadditam.

IX. D̄rum existere demonstrari potest à po-
steriori, Scripturā inquiete : à magnitudine
enim speciei & creaturæ cognoscibiliter potest
creator horū videri : Sic enim videimus quoti-
die aliqua de novo fieri, nō fiunt à seip sis, cūm
idem nequeat producere seipsum : si ab alio
hoc iterum ab alio, vel nō, si ab alio, illud ite-
rum ab alio, & sic itur in infinitum. vel nō; &
sic habemus ens aliquod primum, quod non
est ab alio, necessarium in existendo, & perfe-
ctionis infinitæ, à quo reliqua omnia suū esse
& perfectionem habeant ; & illud ens D̄eum
dicimus. Definitur Deus esse intellectus à se,
vel

vel magis explicitè : *intellectio spiritualis substantialis existens à se.* Dicitur potius intellectio, quām ens, quod est genus remotius. Dicitur potius intellectio, quām intellectus, ut ostendatur, in Deo non dari potentia physica intelligendi, utpote quæ dicit principiū elativū & receptivū intellectionis à se distinctæ, à qua imperfectione depurari nequit, nisi simul ejus ratio differentialis tollatur : è contra intellectio depurari potest ab eo, quod sit accidēs, dependēs, distincta à principio suo &c. absq[ue] eo, quod tollatur ejus essentia, nimirū vitalis imago objecti. Dicitur *existens à se*, nō positivè, quasi producta sit à se ipsa, sed negativè, id est, improducta : estq[ue] hoc prædicatū primò proprium & differētiale Dei, radix reliquorum, cōtrahens omnia ejus prædicata; imbibitū in attributis omnibus implicitè, nō explicitè, Deumq[ue] ab omni alio distinguens, ideò enim Deus est ens illimitatum, quia est à se, inde immutabilitas, æternitas &c.

Atq[ue] hæc pauca de Deo Philosopho sufficiant.

Omnia ad hujus Optimi Maximi Dei gloriam.